

నైత్తురు క్రోడు

నరనరంలొనూ పున్న శక్తినంతా కూడ దీసుకుని నడుస్తున్నాడు
'ఒరే అసిరిగే' అని పిలవబడే అసిరయ్య.

ఏళ్ళ నుంచి అతడి శరీరాన్ని మోసే మోసే ఎండిన పుల్లల్లా శయా
రైన అతడి కాళ్ళు తడబడుతున్నాయి. అలసిన గుండె అసహనంగా కొట్టు
కుంటోంది. మా పని అయిపోయిందని చెప్పక చెబుతోంది తోళ్ళలా
వ్రేలాడుతోన్న తాటికాయరంగు చర్మం.

అతడి శరీరాన్ని కప్పలేకపోయినా అతడ్ని అంటిబెట్టుకొని వ్రేలాడు
తోంది చిరిగి పీలికలైన రంగు వెలసిన చొక్కా. అలాటి గుడ్డే మొలని
చుట్టుకునుంది రెండు రకాల అరిగిన చెప్పులు రెండు కాళ్ళకీ కాస్తంత
రక్షణనిస్తోంటే కుడి చేతిలోని కర్ర మరి కాస్త వూతం ఇస్తోంటే దేకుతు
న్నట్టుగా నడుస్తున్నాడు.

అతడి ఎడమ చేతిలో పున్న రూపం మారిన నేవండి గిన్నె
మాత్రం అతడి పొట్టలానే ఖాళీగా వుంది.

ఆమానపడుతూ ఆగి కళ్ళవైన అరచెయ్యి అడ్డుగా పెట్టుకుని
చూశాడు అసిరయ్య.

అతడి కళ్ళనిండా ఆశ-ఆశ!

కళ్ళల్లోనే కాదు అతడి సర్వావయవాల్లోనూ మెరుస్తోన్నది ఒకటే మాట-ఆశ! అతడి శరీరంలోని ప్రతి కణంలోనూ ప్రతిధ్వనిస్తున్నది కూడా ఒకటే మాట - ఆకలి!

శరీరం సమ్మే చేస్తోన్నా ఆకలి నడిపిస్తోంటే ఆశ దారి చూపుతోంటే అతి కష్టం మీద నడుస్తోన్న అసిరయ్య కళ్ళు చించుకుని మరీ చూశాడు.

కాస్త దూరాన ఇళ్ళు కన్పించాయి. మరోసారి నిట్టూర్చి ముందు కడుగేశాడు సుత్రుమని మాడుతోన్న మాడు నోసారి తడుముకుని.

“ఆకలికి సూరీడుకూడా మండిపోతన్నాడు. సీ-ఎడవ జలమ! ఎలా పుట్టేదో తనకే తెల్లు. ఎలా పెరిగాదో బిగమంతుడికే తెలవాల. తనకి మంచి నెబ్బరం తెలిసినకాడ్చుంచి కూలోనాలో నేత్తానే వున్నాడు. రెక్కల్ని ముక్కలు సేసుకుంటూనే వున్నాడు. అయినా కూటి కోసం ఎప్పుడూ అవిరాన వడతానే వున్నాడు. తిండి వేగు ఎప్పుడూ అవురావు రుమని ఏడుతానే వుంది. పుట్టింది లగాయితు గుప్పెడు మెతుకుల కోసం దేవుళ్ళాజేగందా ఎడవ బతుక్కి! కాళూ నెయ్యా వంగిన కాడ్చుంచి ఎక్కెగుమ్మం దిగే గుమ్మం సీదరింపులూ సీత్కారాలూ అయిపోయె! చీ - రోత బతుకు మా నెడ్డ బరువైపోయింది! ఏ జలమలో ఏం జేసేనో ఎవుడి వుసురేసుకున్నానో యిదిగో ఇలా ఏడుతున్నాను కూటికి గుడ్డకి నోసుకోక!—” గొణుక్కుంటూ నడుస్తోన్న అసిరయ్య చత్వారపు కళ్ళల్లో ఓ చక్కని మేడ పడింది!

అతడి కళ్ళు మెరిశాయి.

“కలిగున్న మా రాజులే కనికరించాల....” అనుకుంటూ ‘లక్ష్మీ నిలయం’ అని పాలరాతి వలక మీద చెక్కబడ్డ ఆ మేడవైపు లేని శక్తి తెచ్చుకుంటూ ఆశగా ఆరాటంగా అడుగులేశాడు అసిరయ్య.

*

*

*

రామనాథంగారు పడక కుర్చీలో కూర్చుని పేపరు చదువుకుం టున్నా రన్నమాటేగాని ఆయన చూపులు పేపరు మీదలేవు. కడుపులో ఎలుకలు పరుగెడుతోంటే పేవరెవడి క్కావాలి, పాలిటిక్కెవరి క్కావాలం టారు ఆదేమని ప్రశ్నిస్తే.

అంచేత మాటి మాటికి వంటింటివైపు చూస్తున్నారు.

అక్కడాయన కోడలుంది. ఆవిడ పిలిస్తేగాని తనకి టోజనం వుండదు. ఆ పిలుపు కోసమే పాపం ఆయన నీరీక్షిస్తున్నారు.

“చ చ - కోడలికి టొత్తిగా ఐద్దీలేదు. అబ్బాయి టోంచేసి అపీ నుకి వెళ్ళిపోయి గంటన్నర కావస్తోందా యిప్పటికైనా తనని టోజనానికి పిలవకపోతే ఎలా చచ్చేది ఖర్మ?! ఆవిడ శుభ్రంగా తిని మొఖం కడు క్కుని, సింగారించుకుని, తీర్చి పార్చి యెప్పుడో పిలుస్తానంటే అంత వరకూ ఈ ముసలిప్రాణం నిలవొద్దా?!

ఏవిటో.... వెనకాలున్న కాస్త ఆస్తి ఆర్వేయబట్టి ఈవిడ వేసే నాలుగు మెతుకులకోసం ప్రాకులాడాల్సిస్తోందిగాని లేకపోతే అసలిది వరకు తనెలా వెలిగాడో కోడలు పిల్లకి తెలిసుంటే తన నిలా గడ్డిపరకలా చూసేదా అని? ఆ రోజుల్లో తనకి డబ్బుంటే లెక్కలేదు. పేకాటే ప్రాణంగా మసలాడు తను. ఇంటి దగ్గర్నుంచి సుబ్బారావు కాఫీ హోటల్ కి (ఆ హోటల్ వెనుకనున్న గదే పేకాటస్థలం) డబ్బు పట్టుకెళ్ళడమే గాని అక్కడ్నుంచి యింటికి ఒక్క పైశాకూడా తెచ్చెరగను ఒక్క నాడూ. అంటే పేకాట్లో ఏం వచ్చేది కాదనికాదు. బాగానే వస్తూండేది అప్పుడప్పుడూ. కాని అందర్లా మొలలో దాచుకుని యింటికి పట్టుకెళ్ళే వాజమ్మకాదు తను. అంచేతే పేకాట్లో వచ్చిన డబ్బుని అప్పుడే అక్కడే ఖర్చు పెట్టేవేవాడు. కోడిని కోయించి మాంసం వకోడిలు వేయించి తాటి చిగురు తెప్పించేవాడు. రామనాథంకా మనిషంటే — అన్నించుకున్నాడా రోజుల్లో. కానేవై తేనేం పేకాట యింటితోసహా సర్వాన్నీ హరించేసింది.

ఏదో సంపాదించెయ్యా లనుకున్నాడు గాని యిలా అవుద్దని తనుమాత్రం కలగన్నాడా? అంతా అలా జరిగిపోయిందంటే!

“చదువెందుకురా పకువుల్ని కొయక” అని తిట్టినా వినక చదువు కున్నందుకు అబ్బాయి కేదో ఉద్యోగం వచ్చింది. వెనకేం మిగలకపోవడంతో తనూ వాడి పంచన జేరక తప్పలేదు. అబ్బాయిని సరిగ్గా చదువుకో నిచ్చేవాణ్ణి కాదనీ, సరిగ్గా చూపేవాణ్ణి కాదనీ కోడలికి గుర్రు!

“హూఁ బాగానేవుంది. ఇప్పుడప్పుడే ఆ మహారాణి పిలిచేట్టులేదు ఖర్మ!” అనుకుంటూ వున్నారంటూ లేచి యింట్లోకెళ్ళి దొంగచాటుగానైనా ఏమైనా చిరుతిండి తిందామని చూశారుగాని లాభం లేకపోయేసరికి ‘రామ రామ’ అనుకుంటూ వీధిలో కొచ్చారు.

తమ యింటి కెదురుగుండా రోడ్డు కవతలి ప్రక్కనున్న లక్ష్మీనిల యాన్నీ, ఆ మేడ వరండాలో సింహాసనం మీద కూర్చున్నట్టుగా కూర్చున్న సార్యభౌమారావు గార్ని చూసి కించిత్తు అసూయపడ్డారు.

ఆ మేడలోంచి వస్తోన్న కమ్మని పరిమళాన్ని ఆయన ముక్కు అదేపనిగా ఆస్వాదిస్తుంటే గాఢంగా నిట్టూర్చారు.

“భోగనుంటే వాళ్ళదేలే. ఆ ముసలాయన కొడుకులు ఏం వ్యాపారాలు చేస్తున్నారో యేమోగాని ఆ యింట్లో యెప్పుడూ విందులే! వినోదాలే! వాళ్ళ ఎదురింట్లోనే తామూ వుంటున్నాంగదా ఆ ముసలాయనకి కనిపించినప్పుడల్లా తను నమస్కారం చేస్తూనే వున్నాడుగదా! పైగా తనాయనకు సమవయస్కుడు కదా! ఒక్కసారయినా ఒక్క విందాకైనా పిలవకూడదూ? వూహూ - పిలవరు!

ఈ వెధవ నోరు యిదివరకు నాలుగు రుచులూ తినుండేమో కోడలు పెట్టే వంకాయ తెంకాయ కూరలు తినలేక తిందోండేమో ఒకటే జిహ్వాపాల్యంగా వుందోంది. ఓ సారయినా వాళ్ళింటికి పిలిచి యేదో కొస్తూ పారేస్తే బావుణ్ణు! అసలందుకే ఆ ముసలాయన్ని మంచి

చేసుకుందామని ఎంత కల్పించుకున్నా ఆ ముసలి ముందావాడు పలకరించదే ఖర్క! ఇంకెలా చచ్చేదంట?!"

గాఢంగా నిట్టూర్చారు రామనాథంగారు.

* * *

'లక్ష్మీనిలయం' వరండాలో మెత్తని కుర్చీలో హాయిగా కూర్చున్నారు సార్వభౌమారావుగారు.

దబ్బవండు రంగు మేని ఛాయ, తెల్లని పంచె. లాల్మీ, పైమీద ఆకుపచ్చని తాళ్ళీరు కాలువతో వుండే ఆయన ముసలి పులిలా వుంపార స్వేచ్ఛొచ్చు ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే.

కుర్చీ మెత్తగా, సౌకర్యంగానే వున్నా అసహనంగా కదిలారు. లోవల్నుంచి కమ్మని సువాసనలు అదేపనిగా వస్తూ ఆయన ఊహ్యతో కుస్తీ పడుతున్నాయి.

నోట్లో వూరిన లాలాజలాన్ని మ్రింగేసి యింటి లోపలికి కోవంగా చూసి ముటముటలాడారు కాస్పేపు.

"ఏమిటో! — అన్నీవుండి ఆయిదోతనం లేనట్టుగా ఆయిపోయింది తన బ్రతుకు! తన తండ్రి తన కిచ్చిపోయిన ఆస్తిని నాలుగురెట్లు చేసి పిల్లలకిచ్చాడూ అంటే దానికి వాళ్ళు చూపే కృతజ్ఞత యిదా అని? ఇంట్లో షుగర్ పేషంటు వున్నాడన్న జ్ఞానమైనా లేకుండా రోజూ విందు లేనా?! ఒక్క షుగరేం ఖర్క వీపీతో సహా అన్నీ తననే పట్టుకున్నాయ్ లోకంలో ఇంక జనమే లేనట్టు! ఇదివరకు స్వీట్లంటే పడి చచ్చేవాడు తను. ఇక ప్రి చేసిన కోడి జాయింట్లంటే — అబ్బ చెప్పలేనంత ఇష్టపడేవాడు. కానేం లాభం? అన్నీవున్నా ఆసుభవించే అవకాశం లేకుండాపోయింది. స్వీట్లు తినకూడదు. కోడిమాంసం వాసన కూడా చూడకూడదు. ఇవేకాదు ఇంకా సవాలక్ష తినకూడదు. పంచదార లేని

పాలూ, ఉలవచాయా, మినవకొత్తె — యిలాటి గద్దే తినాలి! వ్వు.... ఆమెరికా వాడయినా ఈ ఘగర్ వ్యాధి తక్కినది తగ్గే మందు కనిపెడితే బావుణ్ణు. యాదంగా అక్కడికే వెళ్ళి నయం చేయించుకునొచ్చేవాడు!"

మస్సురని నిట్టూర్చా రాయన.

జానీ అని పేరుగల వారి తెల్ల బొచ్చుకుక్క ఆయన కాళ్ళ దగ్గరి కొచ్చి అప్యాయంగా చూడసాగింది నాలిక చాచి. మధ్యమధ్య యేవో తన భాషలో గొణుక్కోసాగింది కూడాను.

దాని తలని అప్యాయంగా నిమిరి "నిన్ను మర్చిపోలేదే. నిజానికి నాకన్నా నువ్వే అదృష్టమైందానివే. వానికి నాట్రోజులు నీకు మటన్ అయినా దొరుకుతోంది!" అంటూ లోవలి తెళ్ళి అరమాలలోంచి కుక్క బిస్కెట్ల పాకెట్ తీసుకునొచ్చి మళ్ళీ తన కుర్చీలో కూర్చున్నారు.

ఒక బిస్కెట్ తీసి జానీకి చూపించారు. అది అందుకోబోయింది. వెనక్కు తీసుకున్నారు. ఇంకా ముందు కొంగింది. ఆయనింకా వెనక్కి దాచారు. ఆయన కాళ్ళమీద తెక్కి అందుకోబోయింది. దాని నాడించా లన్నించి ఆయనింకా వెనక్కెనక్కి చాస్తూంపే అది ఆయన మీదతెక్కి కాళ్ళతో రక్కుతూ అందుకోడానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తోంది. ఇంకా అడిస్తే తన వక్షమంతా గీరేస్తుండేమోనని భయపడి దానికొ బిస్కెట్ అందిచ్చి వొళ్ళో కూర్చోబెట్టుకుని ఒక్కొక్కటి అప్యాయంగా తినిపించ సాగారు సార్యభౌమాపుగారు.

గేటు దగ్గర కబ్బిమయ్యింది.

తలెత్తి చూశారాయన.

ముసలి భిక్షగాడు ఒగురుస్తూ చెమట్లు కక్కుతూ దీనంగా చూస్తూ

నిలబడ్డాడు.

సాంఘ్యభౌమారావుగారి నుదురు ముడివడింది.

“కుక్క వున్నది జాగ్రత్త-అన్న బోర్డు చూడ లేదా లేక చూసే నేనూ కుక్కలాంటి వాడే గనుక ఫరవాలేదనుకుని ఎచ్చా ఇడియట్” అనుకుంటూ కోపంగా చూశారు.

యజమాని కోపం చూసి తనూ తన వంతుగా మొరిగింది జానీ. ఇంకా స్వేపు మొరిగేదేగాని మొరగటం కన్నా మెక్కడం ముఖ్యం అనుకుంది కాబోలు మౌనంగా ఆ పన్నో పడింది.

చేతులు జోడించి నిలబడ్డాడు అసిరయ్య వెన్నుకంటిన తన కడుపుని చూపించి.

జానీని క్రిందకి దింపి నిలబడ్డారు సాంఘ్యభౌమారావుగారు తన రాజ్యంలో అక్రమంగా చొరబడ్డ క్రతువుని చూసినట్టు చూస్తూ.

ఇదంతా తమ ఇంటి అరుగుమీంచి అసక్తిగా చూస్తూ నిలబడ్డారు రామనాథంగారు.

“ఏంరా” గర్జించారాయన.

కడుపుని చేత్తో కొట్టుకుని ఏమీ లేదన్నట్టు చెప్పి తినడానికేమైనా పెట్టమని సైగ చేస్తూ అడిగి అత్యంత దీనంగా అర్థింపుగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు అసిరయ్య కాలే ఎండలో కారుతున్న చెమట్లతో.

“పోరా ఇడియట్” అని ఓ పిడుగుని వాడి మీద పారేద్దా మనుకున్నారు అడక్కుండా అనుమతి లేకుండా గేటుతీసి మరీ నిలబడి నందుకు.

ఇంతలో ఓ చక్కని ఆగోవన వచ్చిందాయనకి.

రమ్మని సైగ చేశారు.

నందరంగా సమీపించాడు అసిరయ్య.

రామనాథం గారి కళ్ళు అశ్చర్యంతో పెద్దవయ్యాయ్.

నొకర్ని పిలిచి స్వీట్లూ అన్నం కూరలూ అన్నీ ఓ ప్లేటుల

పెట్టెలుని రమ్మని అక్కర్ వేశారు సాంఘ్యభౌమారావుగారు.

అసిరయ్యని చూసి "వాడికి పెట్టానిక్కాబోలు. తన కెలాగూ తినడానికి లేదని ఇలా పెట్టి తృప్తి పడాలనుకుంటున్నారా కాబోలు" అనుకుని మరిన్ని పదార్థాలు ప్లేటునిండా పెట్టుకు నొచ్చాడు నొకరు.

వాడి చేతిలోని ప్లేటు నందుకున్నారు సార్యభౌమారావుగారు.

అయిన వంక విడ్డూరంగా చూస్తోంటే లోపల్నుంచి పలుబొచ్చింది. దాంతో అయిష్టంగానే కదిలెళ్ళాడు నొకరు.

"ఒరే- అన్నం వేస్తున్నాను అందుకో" అంటూ ఓ గుప్పెడు మెతుకుల్ని అసిరయ్య మీదకి విసిరాడు.

అవి వాడి మీద వాడి చుట్టూనూ వడ్డాయ్ చెల్లా చెదురుగా. అయినా లెక్క చెయ్యకుండా మెట్ల మీది మెతుకుల్ని ప్రోగుజేసుకుని నోట్లో కుక్కుకున్నాడు అత్రంగా అసిరయ్య.

అయిష్టంగా చూశారు సార్యభౌమారావుగారు. ఈసారిలా కొదనుకుని మరింత వెనక్కి- ఇసుకలో వదేట్టుగా జిమ్మారు మరో గుప్పెడు మెతుకుల్ని.

ఆ వెదజల్లిన మెతుకుల కోసం ఆటపర్తగా అన్నార్తుడు. అయినా దొరికినవి ఏడికెడు కూడా లేవు. అవైనా దుమ్ము ధూళిలో నిండినవి!

జాలిగా బాధగా కన్నీళ్లలోంచి చూశాడు అసిరయ్య.

"ఒరేయ్- స్వీట్లు వేస్తున్నాను. ఇలాటివి నీ జన్మలో తినుండవ్. ఇంకో పది జన్మలెత్తినా ఇలాటివి తిన్నేవు. పూ- ఏరుకోరా" అంటూ రకరకాల స్వీట్లుని ముక్కలు చేసి విసిరేశారు.

వాటి కోసం నేల మీద దేకతూ ప్రోగుజేస్తూ దొరికిన దుమ్ము అంటుకున్న ముక్కల్ని ఆశగా ఆతృతగా తిని మిగిలినవి దొరక్క ఆకలి తీరక నిరాశగా జాలిగా విదారంగా చూస్తోంటే వాడ్ని వాడి పరిస్థితిని చూసి తృప్తిగా కక్ష తీరినట్లుగా నవ్వుకున్నారు సార్యభౌమారావుగారు

బుద్ధిగా కూర్చుని విస్కెట్లు తింబోన్న జానీకి ఏం వానన తగి
లిందో ఏ క్రాంత ఆలోచన వచ్చిందో గాని మెల్లగా సార్వభౌమారావు
గార్లగరికెళ్లి గణుక్కున ఎగిరింది పశ్చం అందుకోడానికి.

పశ్చం క్రింద పడింది.

జానీ మాంసం కూర మీదకి దూకింది.

“జానీ!” అరిచారాయన కోపంతో వూగిపోతూ.

మరోసారై తే భయంతో గడగడలాడేదే. కానిప్పుడా కేకని పట్టించు
కోలేదు— కన్నెత్తి చూడలేదు!

అసిరయ్య అదీరిపడి చూశాడు.

కళ్ళెదుట అన్నం!

కడుపు నిండా ఆకలి!

అన్నం వంకా కలబడి తింబోన్న కుక్క వంకా చూశాడో ఊణం.
మరు ఊణం ఒక్క వుదుట నెళ్లి పశ్చం మీద పడ్డాడు. కుక్క బెదిరి
కొంచెం వెనక్కెళ్లి గొంతు చించుకుని మొరగసాగింది.

కుక్క తినగా పశ్చంలో మిగిలిన పదార్థాల వంక ఆశగా
అనందంగా చూసి అటాటంగా అన్నాన్ని నోట్లో కుక్కుకోబోయాడు
అసిరయ్య.

కానింతలో చూన్నడి చూస్తోన్న సార్వభౌమారావుగారు ఏం
జరుగుతోందీ గ్రహించే లోపునే ఎక్కు పెట్టి వదిలిన బాణంలా రామనాథం
గారు దూసుకొచ్చి అసిరయ్య చొక్కా పట్టుకుని లేవదీసి విసిరేసినట్టుగా
వెనక్కి త్రోపేశారు.

అతడెళ్ళి ఇనుపగేటు మీద పడ్డాడు. తలకి గాయమయ్యింది. రక్తం
చిమ్మింది.

అయినా అన్నం ప్లేటుని వదల్లేదు అసిరయ్య.

మరిన్ని బూతులు తిడుతూ అతడి రెక్క పట్టుకుని బయటికి క్రోనే శారు రామనాథంగారు.

గేటువేసేసి గర్వంగా నవ్వేరు. గుడ్లప్పగించి చూస్తోన్న సార్వ భౌమారావుగారి దగ్గరి కొచ్చి చిన్నగా నవ్వుతూ చేతులు కట్టుకుని నిల బడ్డారు రామనాథంగారు విశ్వనసీయమైన కుక్కలా.

"వెల్డన్ మిస్టర్" అన్నారు ఎట్టకేలకి సార్వభౌమారావుగారు. మా జానీ కన్నా మువ్వే నయం అనుకుంటూ ప్రళంసా పూర్వకంగా చూశారు.

లోపలికి రమ్మనేడు. విందులో పాల్గొమ్మనేడు. కనీసం కాపీ క్రాగి వెళ్లమనై నా అన్నేడు.

కేవలం ఆ రెండు మాటలే అన్నారు. అయితేనేం ఆ మాత్రం భాగ్యానికే వంచనక్ష్య పరమాన్నాలతో తృప్తిగా భోజనం పెట్టినట్టుగా పీలయ్యారు రామనాథం గారు.

నమస్కారం చేసి వస్తానన్నెప్పి బయటి కొచ్చారు.

బయట—

తల మీంచి ధారాపాతంగా కారుతోన్న రక్తం ప్లేటులో పడి పదార్థాల్ని ఎర్రగా మారుస్తోంటే ఆ నెత్తుటి కూడునే ఆరాటంగా తింటున్నాడు అసిరయ్య- ఏ మూలనో మిగిలి వున్న కాస్త ప్రాణాన్నీ నిలుపు కోవాలని!

—o—

(ఆంధ్రభూమి మాస పత్రిక జూన్ '84)